

Folketingets Socialudvalg

Dato: 27. august 2013

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

LTH /J.nr. 2013-5374

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 29. juli 2013 følger hermed social-, børne- og integrationsministerens endelige svar på spørgsmål nr. 315 (SOU Alm. del).

Spørgsmål nr. 315:

”Ministeren bedes kommentere den fortrolige henvendelse af 25. juli 2013, herunder redegøre for hvilke konkrete muligheder for retshjælp borgeren har i både Danmark og Polen, jf. SOU alm. del – fortroligt bilag 306.”

Svar:

Det bilag, der nævnes i spørgsmålet, indeholder beskrivelse af en familieretlig sag, der berører spørgsmål om det internationale privatretlige forhold mellem Danmark og Polen i relation til bl.a. separation, skilsmisse samt børne- og ægtefællebidrag. Der er tale om spørgsmål, der vil kunne indbringes for domstolene eller for Ankestyrelsen, Familieretsafdelingen, der er en del af Social-, Børne- og Integrationsministeriet. Jeg vil ikke kommentere den konkrete sag, men alene de generelle spørgsmål, som beskrivelsen af sagen i bilaget giver anledning til.

Jeg kan oplyse, at justitsministeren efter retsplejelovens § 223 a kan fastsætte bestemmelser, hvorefter afgørelser fra udenlandske domstole og myndigheder om borgerlige krav og udenlandske offentlige forlig om sådanne krav skal have bindende virkning her i riget, når anerkendelsen ikke vil være åbenbart uforenelig med landets retsorden. Der er ikke med hjemmel i denne bestemmelse fastsat bestemmelser om anerkendelse og fuldbyrdelse i Danmark af udenlandske afgørelser om separation, skilsmisse samt børne- og ægtefællebidrag.

Rådets forordning (EF) Nr. 2201/2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende

forældreansvar og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1347/2000 (Bruxelles IIa-forordningen), der i relation til sager om separation og skilsmisse bl.a. indeholder regler om international kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser og administrativt samarbejde, gælder for Polen men derimod ikke for Danmark, da forordningen er omfattet af Danmarks retsforbehold.

Derimod har både Danmark og Polen tiltrådt Haagerkonventionen af 1. juni 1970 om anerkendelse af skilsmisse og separation. Efter konventionen skal Danmark som udgangspunkt anerkende skilsmisser fra de lande, der har tiltrådt konventionen, hvis konventionens betingelser for anerkendelse er opfyldt. En kontraherende stat kan dog nægte at anerkende en udenlandsk skilsmisse, hvis der, alle omstændigheder taget i betragtning, ikke har været taget passende skridt med henblik på at give den anden ægtefælle underretning om skilsmissesagen, eller hvis denne ikke har fået tilstrækkelig lejlighed til at fremføre sine synspunkter. Endvidere kan en kontraherende stat nægte at anerkende en udenlandsk skilsmisse, hvis anerkendelse af den er åbenbart uforenelig med grundlæggende retsprincipper (»ordre public«) i denne stat. Danmark er således ikke i alle situationer forpligtet til at anerkende en polsk skilsmisse. Det beror på en konkret vurdering, om betingelserne for at nægte at anerkende skilsmissen er opfyldt.

Med hensyn til anerkendelse og fuldbyrdelse i Danmark af afgørelser fra Polen om børne- og ægtefællebidrag kan jeg henvise til besvarelsen af spørgsmål nr. 834 (REU Alm. del), stillet den 15. maj 2013. Som det fremgår af besvarelsen giver Danmarks konventionssamarbejde på børne- og ægtefællebidragsområdet bidragsbetaleren mulighed for at fremsætte indsigelser mod en anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse om bidrag, der er truffet i et andet konventionsland. Der kan dog kun tages hensyn til nærmere angivne indsigelser, navnlig at afgørelsen strider mod grundlæggende retsprincipper i den stat, hvor afgørelsen søges anerkendt og fuldbyrdet, eller at stævningen ikke er blevet forkyndt, således at sagsøgte ved en "udeblivelsesdom" ikke har haft mulighed for at varetage sine interesser i sagen.

Som det fremgår af ovennævnte, indeholder dansk ret mulighed for at fremsætte indsigelser mod anerkendelse og fuldbyrdelse i Danmark af udenlandske afgørelser om separation, skilsmisse samt børne- og ægtefællebidrag. Spørgsmål om anerkendelse og fuldbyrdelse af sådanne afgørelser kan – afhængigt af den konkrete situation – behandles af administrative myndigheder eller domstolene. Der kan søges om fri proces til en sådan retssag efter de almindelige bestemmelser om fri proces i retsplejelovens kapitel 31, men der er ikke mulighed for at søge om fri proces til administrative myndigheders behandling af sådanne spørgsmål.

Annette Vilhelmsen

Malene Vestergaard